

Goed gereedschap begint bij weten wat je nodig hebt

Van Velthoven: 'Het gaat niet om zo veel mogelijk materiaal bezitten'

Een goedkope schop, snoeischaar of universele hark lijkt misschien een slimme besparing. In de praktijk kan verkeerd gereedschap juist geld kosten door tijdverlies, lichamelijke klachten en schade aan planten en bomen. Chris van Velthoven van De Groene Hand, zelf voormalig hovenier, ziet dat vakmensen kritisch zijn op hun gereedschap. Niet de hoeveelheid is volgens hem bepalend, maar de keuze voor het juiste gereedschap bij de juiste klus.

Auteur: Karlijn Raats

Van Velthoven trapt af: 'Vroeger zag ik weleens hoveniers die indrukwekkende projecten aanpakten of gigantische tuinen onderhielden. Daar was ik van onder de indruk. Maar ik merkte dat sommige van deze hoveniers bespaarden op materiaal en gereedschap. Het gros van de hoveniers is juist ontzettend kritisch op zijn gereedschap.'

Voor iedere klus het juiste gereedschap

Volgens Van Velthoven is een kritische houding typerend voor hoveniers. 'Een goede hovenier weet welke steekbats prettig werkt, welke snoeischaar bij hem past en welke hark geschikt is voor een bepaalde ondergrond.'

De verschillen binnen prijsklassen lijken klein, maar bij dagelijks gebruik tellen ze snel op. Een veelgemaakte fout is volgens hem om zoveel mogelijk werkzaamheden met hetzelfde gereedschap te doen. 'Dan heb je bijvoorbeeld één steekbats en daarmee wil je alles doen binnen zowel aanleg als onderhoud. Maar iemand die voor iedere klus het juiste gereedschap pakt, werkt sneller en nauwkeuriger. Bij grondwerk kan dat betekenen dat een hovenier verschillende schoppen gebruikt: een spade

voor steekwerk, een kabelschop voor specifieke graafwerkzaamheden en een ballastschop voor bijvoorbeeld grind. Ook bij harken maakt het materiaal verschil. Een metalen hark met ronde tanden is geschikt voor gazonwerk, terwijl op bestrating een kunststof Fiskars-hark beter kan werken.'

Fysieke en plantschade

De aanschaf van meerdere gereedschappen kost meer, maar de besparing op arbeidsuren kan dat ruimschoots compenseren. Toch is tijdverlies volgens Van Velthoven niet het grootste risico. 'Het grotere probleem is dat je jezelf uiteindelijk kunt overbelasten, met lichamelijke klachten tot gevolg. Verkeerd, versleten of incompleet gereedschap dwingt de gebruiker om extra kracht te zetten, bewegingen te herhalen of in een verkeerde houding te werken. Een goede Fento-kniebeschermer kan knie- en rugklachten op latere leeftijd helpen voorkomen. Wat op één werkdag nauwelijks opvalt, kan zich na maanden of jaren ontwikkelen tot een serieuze blessure.'

Bij snoeiwerk wordt de kwaliteit van gereedschap letterlijk zichtbaar. Een te lichte, botte of

slecht sluitende snoeischaar snijdt een tak niet netjes door, maar duwt en kneust het hout. 'Je krijgt dan een ruwe snoeiwond die slecht herstelt', legt Van Velthoven uit. 'Dat oogt niet alleen slordig, het is ook niet waar je als vakman achter staat. Maar niet alleen lichamelijke belasting en herstelwerk kosten geld. Dat geldt ook voor verloren uren en reparatiekosten. Gereedschap van hoge kwaliteit is betrouwbaar en de meeste onderdelen zijn snel vervangbaar.'

Onderhoud

Aan het gereedschap zelf kan volgens Van Velthoven soms worden afgelezen hoe iemand zijn vak benadert. 'Als iemand zijn schop na het werk even schoonmaakt, zand of klei eraf borstelt en hem netjes droog wegzet, dan zie je dat hij zuinig is op zijn spullen. Een goede Felco-snoeischaar zit in een holster en wordt niet ergens los in de kruiwagen gegooid.'

Onderhoud verlengt niet alleen de levensduur, maar houdt gereedschap ook veilig en effectief. Een botte snoeischaar vraagt meer kracht en een beschadigde of loszittende steel kan tijdens het werk bezwijken.

Duurder is niet automatisch beter

Toch is duur gereedschap niet per definitie beter. Het gaat er volgens Van Velthoven vooral om dat het gereedschap past bij de werkzaamheden. 'Als je een functie in de praktijk echt gebruikt, heb je er ook daadwerkelijk iets aan. Een hovenier die regelmatig zware grond bewerkt, heeft meer aan een stevige spade die daarvoor is ontwikkeld. Als die betere spade een tientje meer kost, is de keuze snel gemaakt. Door de verschillende werkzaamheden hebben hoveniers soms twee of drie verschillende uitvoeringen, afhankelijk van wat ze die dag gaan doen.'

Kennisoverdracht

Van Velthoven heeft enkele malen een gastcollege gegeven aan leerlingen van een groenopleiding. 'Welke stelen zijn er? Wat is het verschil tussen de bladen van verschillende schoppen en batsen? Waarom kies je voor de ene steel en niet voor de andere? Essen absorbeert schokken en vormt zich enigszins naar de hand. Fiber is sterk en breekt niet snel. Ecofiber is mooi star en kan hoge belastingen aan. De juiste keuze hangt af van de gebruiker en het werk. Goed gereedschap is uiteindelijk geen luxe, maar

Chris van Velthoven: 'De meeste hoveniers willen dat hun gereedschap klopt.'

onderdeel van professioneel werken. Het gaat niet om zo veel mogelijk materiaal bezitten, maar om weten wat je wanneer nodig hebt en er vervolgens goed voor zorgen.'

Van Velthoven sluit af: 'Als je plezier hebt in je werk en trots bent op wat je maakt, dan wil je ook dat je gereedschap klopt. Je gebruikt het iedere dag. Dan moet het gewoon goed werken.'

Giveaway

De Groene Hand stelt tien steekbatsen met gepolijst blad, ronde opstap en gebogen Atlas-steel beschikbaar voor verloting onder de lezers. Stuur hiervoor uiterlijk 31 oktober een bericht naar De Groene Hand via info@groenehand.nl, onder vermelding van 'Steekbats voor de hovenier'.

'Voorkom: "Hij was goedkoop, maar nu is-ie kapot..."

Atlas Diamant steekbats met ronde opstap en essen steel

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!